

BİR ÇALIŞTAY'IN ARDINDAN... (2)

DÜNYA'NIN EN BÜYÜK SUALTI HAZİNESİ..!

Bir şöleni andıran öğle yemeği sonrası devam eden çalıştayda ilk konuşmacı; Ege Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Harun Özdaş oldu... **Türkiye Denizlerinde Kıyı Alanlarında ve Suda Bulunan Kültürel Miras ve Korunması** konusunda çok önemli açıklamalarda bulundu...

Foça'dan başlayarak, Karaburun Yarımadası kıyılarını takip eden ve sonrasında sırasıyla; Uçburun, Çeşme Fener Burnu, Tekne Burnu, Karaabdullah Burnu, İnce Burun ve Teke Burnu arasındaki bölgeyi, sualtı arkeolojisi açısından dünyanın en zengin bölgesi olarak niteledi. **Çeşme Batıkları** olarak adlandırılan, 5 ile 40 metre derinlik aralığında, 40a yakın arkeolojik değeri olan batığın bu bölgede bulunduğunu, sualtı arkeolojisiyle ilgili tüm kuruluş ve kişilerin gözlerini bu bölgeye diktiklerini belirtti...

Suda Bulunan Kültürel Mirasın Korunması çalışmalarında, **dalışa yasak bölgelerin** önemini vurgulayan Yrd. Doç. Dr Harun Özdaş, söz konusu bölgelerin yeniden gözden geçirilmesini, gerekirse yenilerinin eklenmesini önerdi. Zaman zaman **turizm amaçlı dalışlara açılın** adı altında, bu bölgelerin dalışa açılması önerilerine pek sıcak bakmadığı da sözlerine ekledi..!

*

Denizlerdeki İklim Değişikliği ve Deniz Suyu Seviyesi Yükselmelerinin Kültürel Miras Üzerindeki Etkileri konusunda; kendisini 2005 yılında Anadolu'nun ilk şaraphanesinin bulunmasıyla, Çeşme'nin Antik Çağ tarihinin yeniden yazılmasına sebep olan, **Bağlararası Kazıları**'ndan tanıdığımız Ankara Üniversitesinden Doç. Dr. Vasıf Şahoğlu önemli bilgiler içeren bir tebliğ sundu...

Urla, Liman Tepe Antik Yerleşim Bölgesi kazılarını başlatan ve bu günlere getiren, ANKÜSAM'ın sorumlusu Ankara Üniversitesinden Prof. Dr. Hayat Erkanal hocamız da **Kültürel Mirasın Korunması İçin Denizlerde Alınması Gereken Önlemler** üzerine bir çalışma sunumunda bulundu.

Özellikle deniz kıyısında yapılan mendirekler, yat limanları, iskeleler ve diğer yapıların inşalarından önce, bu bölgelerin çok iyi araştırılarak, üzerlerine arkeolojik yapı ve Antik Çağlara ait kalıntıların yok edilmesi konusunda yapılan korkunç hatalardan somut örnekler vererek, uyarılarda bulundu...

Toplantıda verilen kahve molalarından birinde yaptığımız sohbette, Hayat Hoca'dan, beni çok güldüren ama aynı zamanda da çok düşündürülen bir anısını dinledim..!

Turistik bir ilçemizde bir bina yapımı için yapılan temel kazıları sırasında bazı çanak, çömlek ve çeşitli ilkel araçlara rastlanır. Çevredeki duyarlı vatandaşlar, kamyonlara yüklenip dolgu alanlarına gelişigüzel atılan buluntuları ilgililere haber verirler. Hayat Hoca gelir, yeterli araştırmaları yapıp temel kazılarını durdurur. 2003 yılında bakanlıktan gerekli izinleri alır ve belediye başkanını ziyaret ederek, kazılara başlayacağını bildirir. Başkanın cevabı hayli sert ve karardır..! “ **Hocam, burası**

turistik bir ilçedir. Yaz aylarında burada inşaat yasağı uyguluyoruz, sana kazı mazi için böyle bir izin veremem! Hem ben nereden bileyim o çanak çömlek parçalarını gece senin oraya atmadığını? ”

Hoca şaşırır önce ama hemen toparlanır ve “ **Sayın başkan, öncelikle ben inşaat yapmıyorum, böyle bir niyetim yok. Sonrasında sizden kazı çalışmaları için de izin istemiyorum. Ben o izinleri ilgili Turizm Bakanlığında zaten aldım. Sizi nezaketen bilgilendirmek için gelmiştim makamınıza”** diye cevabı yapıştırır ve ziyaretini sonlandırır..! 😊

Turistik bir ilçenin belediye başkanının **kültür mirasına** bu şekilde yaklaşımını, hayli komik ancak bir o kadar da hayret ve esefle karşıladığımı da sizlerle paylaşmadan geçemedim..!

- *Çalıştay'da konuşmacılar ve diğer katılımcıların bir kısmı toplu halde...*

*

Toplantı Urla Belediyesi Meclis Salonunda, TİNA, TÜDAV, ANKÜSAM ve Sanem Hanımın kusursuz organizasyonu ile gerçekleştirilmiş. Urla Belediyesi ve Başkanı sayın Selçuk Karaosmanoğlu kültür organizasyonlarına, Urla tarihine ve arkeolojik çalışmalarına olağandışı bir önem vermekte. Bunun bir göstergesi de; Liman Tepe Kazılarını yapan ANKÜSAM için, yapım hazırlıkları biten SUALTI ARKEOLOJİ MERKEZİ...

Ankara Üniversitesi Sualtı Arkeoloji Merkezi Urla'da TİNA (Türkiye Sualtı Arkeolojisi Vakfı) girişimiyle iki buçuk milyon dolarlık yatırımla bir süre sonra hayata geçiyor...

Koç Vakfı tarafından yönlendirilecek projenin hazırlanması da TİNA Vakfı tarafından ve Mustafa Koç'un tam destek ve himayesiyle gerçekleşmişti...

* *Ön çalışmaları ve finansman işleri bitirilip Urla'da yapım aşamasına gelen A.Ü. Sualtı Arkeoloji Merkezi'nin maketi.*

*

Dilek ve temenniler bölümünde bana göre en dikkat çekici öneri, Urla kökenli bilim adamlarının; *“ bizim ilgilendiğimiz ve günyüzüne çıkarma çalışmalarını yaptığımız hazine değerindeki batıklar hep **Çeşme Batıkları** diye anılıyor. Bundan böyle **Urla Batıkları** diye anılmalı”* önerisi oldu..!

*

Katılımcılara Kültür Mirası buluntularının gösterilmesini takiben akşam verilen yemekten sonra **Urla**'da yapılan İklim Değişikliği ve Kültür Mirasımıza Etkileri Çalıştay'ı sona erdi...

Kültür Kenti olma yolunda dev adımlar atan **Urla'yı kıskanmadım desem, yalan olur..!**

Bütün bunlar Urla'da yaşandı..!

Onca davetiye gönderilmesine karşın, birçok ilgili kişi nedense böyle bir çalışmayı önemsemeyip çalışmaya katılmamış! Özellikle de Çeşme'den..!

Korkarım, dünyaca kabul edilmiş **Çeşme Batıkları** bu gidişle ilgisizlikten **Urla Batıkları** olarak anılacak..! 🇹🇷

yusufduvenci@gmail.com